รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

ปัญญา ศักดิ์แก้ว ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ และอนันต์ มาลารัตน์
คณะพลศึกษา มหาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน โดยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้บริหารภาครัฐ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารสถานประกอบการกีฬาทางน้ำ จำนวน 8 คน และสอบถามความต้องการจำเป็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 7 กลุ่ม จำนวน 381 คน วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการสร้างรูปแบบด้วยการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน และการยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 คน วิเคราะห์ค่า IOC ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) 3) ตรวจสอบคุณภาพด้านความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 50 คน วิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range)

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการจัดองค์กร มี 3 องค์ประกอบ 9 ตัวชี้วัด ด้านการวางแผน มี 3 องค์ประกอบ 9 ตัวชี้วัด ด้านการจัดการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบ 10 ตัวชี้วัด ด้านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพมาตรฐานมี 3 องค์ประกอบ 10 ตัวชี้วัด ผลพัฒนาความถูกต้อง พบว่า ค่ามัธยฐาน (MD) เท่ากับ 5.00 จำนวน 37 ข้อ และเท่ากับ 4.00 จำนวน 1 ข้อ และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) เท่ากับ 0.00 จำนวน 19 ข้อ 0.25 จำนวน 5 ข้อ และ 1.00 จำนวน 14 ข้อและผลการยืนยันความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่ามัธยฐาน (MD) เท่ากับ 5.00 จำนวน 23 ข้อ และ 4.00 จำนวน 15 ข้อ ตามลำดับและมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) เท่ากับ 0.00 จำนวน 8 ข้อและ 1.00 จำนวน 30 ข้อ สรุปผลผ่านเกณฑ์ทุกข้อและเมื่อตรวจสอบคุณภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถที่จะนำไปใช้ได้จริง

สำคัญ : รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคี กีฬาทางน้ำ การพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

Corresponding Author: นายปัญญา ศักดิ์แก้ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-Mail: Panya.sakkaew@gmail.com

MARINE SPORTS MULTILATERAL COOPERATION ADMINISTRATION MODEL FOR SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT IN ANDAMAN PROVINCES

Panya Sakkaew, Thawuth Pluemsamran andAnan Malarat.
Physical Education, Srinakharinwirot University.

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the problems and needs of developing a multilateral management model of marine sports for sustainable tourism development in the southern Andaman coast provinces by semi-structured interviews of totally 8 people of government executives, educational administrators, local administrators and water sports establishment managers and needs analysis of 381 people from 7 groups of related parties by using mean, standard deviation and Modified Priority Need Index; 2) to create and develop formats by organizing focus group of 50 people. Correctness and suitability confirmation of the model using IOC, median and interquartile range were analyzed by 18 experts; 3) to examine the quality of benefit / possibility by asking for opinions from 50 persons involved by using Median and Inter Quartile Range.

The result of the research showed that multilateral management of water sports for tourism development consisted of 4 aspects: organization aspect consisting of 3 components and 9 indicators, planning aspect consisting of 3 components and 9 indicators, learning management aspect consisting of 3 components and 10 indicators and standard professional certification consisting of 3 components and 10 indicators. Accuracy development results showed that the median (MD) was at 5.00 of 37 items and at 4.00 of 1 item. Quartile Interval (IQR) was at 0.00 of 19 items, at 0.25 of 5 items and at 1.00 of 14 items. The results of the confirmation of the suitability of the experts showed that the median (MD) was at 5.00 of 23 items and at 4.00 of 15 items continually, and the Quartile Range (IQR) was at 0.00 of 8 items and at 1.00 of 30 items of all criteria. In case of quality examination involved in the benefits / possibilities, it was found that the developed models were able to be put into practice.

Keywords: multilateral administrative model, marine sports, tourism development, southern Andaman provinces

Corresponding Author: Mr. Panya Sakkaew, Srinakharinwirot University. E-Mail: Panya.sakkaew@gmail.com

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 21,003 ล้านบาท เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เล่นกีฬาต่าง ๆ จำนวน 18,395 ล้านบาท รัฐบาลได้ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวไปพร้อมกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยการวางรากฐานประเทศไทยให้เป็น Tourism Capital of Asia สร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวและการกีฬาการส่งเสริมกีฬาจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาบุคคลและประเทศชาติในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดระนอง มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาทางน้ำ เช่น กีฬาดำน้ำ กีฬาแคนูคยัค และกีฬาเรือพายล่องแก่ง สามารถยกระดับความเติบโตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลกได้อย่างเข้มแข็ง และยั่งยืน เชื่อมโยงไปสู่เป้าหมาย “การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับโลกบนฐานความเข้มแข็งของภาคเกษตรและชุมชนอย่างยั่งยืน” ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอันโดดเด่นอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรใต้ทะเลที่มีแหล่งปะการังสวยงามติดอันดับโลกน้ำทะเลสวยใส เกาะน้อยใหญ่ที่วางตัวเรียงรายในทะเลกว่า 400 เกาะ มีชายหาดทรายขาวที่สวยงาม ป่าชายเลนริมฝั่งทะเลที่เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์นานาชนิด ตลอดจนป่าไม้เขียวขจีก่อกำเนิดเป็นน้ำตกที่ยังคงความเป็นธรรมชาติ โถงถ้ำงดงามด้วยหินงอกหินย้อยโอบล้อมด้วยเขาหินปูนสูงตระหง่านและแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติจากใต้พื้นพิภพที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ สำหรับนักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัย ที่ไม่ควรพลาดกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมกีฬาทางน้ำ เช่น การดำน้ำชมโลกใต้ทะเลที่มีให้เลือกทั้งแบบน้ำตื้น (Snorkeling) น้ำลึก (Scuba Diving) การพายเรือแคนูคายัค การปีนหน้าผา และการพายเรือล่องแก่ง เป็นต้น (Andaman Coast Group, 2016) ที่ผ่านมาด้านการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวยังประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรที่เกิดจากการรวมด้านการท่องเที่ยวและกีฬาเข้าด้วยกัน ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ปัญหาด้านการบริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยของกิจกรรมกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงทำให้เกิดปัญหาด้านอุบัติเหตุทางน้ำกับนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมากขึ้น เช่น อุบัติเหตุ พายุคลื่นลมแรงเรืออับปางกลางทะเล เรือสปีดโบ๊ท ชนขณะฝึกดำน้ำ ปัญหาการเกิดเหตุธรรมชาติ เช่น สึนามิ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรหรือขาดทักษะความรู้ของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Andaman Coast Group, 2016) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกิจกรรมกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวยังไม่มีรูปแบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะในส่วนของสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ในการป้อนปัจจัยการผลิตเข้าระบบ ส่งผลให้ไม่สามารถดึงศักยภาพของพื้นที่ออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่และไม่สามารถดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ในระดับชาติและระดับพื้นที่การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันได้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการได้มาซึ่งนักท่องเที่ยวคุณภาพ เนื่องด้วยการจัดการฐานทรัพยากรและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Supply) ที่ขาดประสิทธิภาพ เพราะอำนาจในการบริหารและการพัฒนา Supply ยังกระจายอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ส่งผลให้การบริหารด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬาทางน้ำไม่มีเอกภาพและทิศทางมากนัก รวมทั้ง เกิดการกระจายตัวของอำนาจในการบริหาร ซึ่งสวนทางกับนโยบายการพัฒนาและการตลาดของหน่วยงานทางการท่องเที่ยวหลัก สะท้อนถึงภาพลักษณ์ของการบริหารและการพัฒนา ที่‘ขาดองค์รวม‘ (Holistic) และ ‘ขาดการบูรณาการ” (Integration) **)** ซึ่งสามารถสรุปสาเหตุของปัญหาได้ ดังนี้

1. ขาดการสำรวจวิเคราะห์เพื่อประเมินความต้องการด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรม

2. การขาดแคลนบุคลากรหรือขาดทักษะความรู้ของบุคลากรบริการด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวที่มีความเป็นมาตรฐานสากล จึงทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

3. ขาดการสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวและประชาชนด้านความปลอดภัยในกิจกรรมกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

4. ขาดระบบการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ ทั้งในระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลักดันสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เหมาะสม

จากปัญหาการบริหารด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันท่องเที่ยวที่ผ่านมาสามารถสรุปได้ 4 องค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร (Organizing) การวางแผนองค์กร (Planning) การจัดการเรียนรู้ (Studying) และการรับรองมาตาฐาน (Accrediting) ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐ สถาบันการศึกษาชุมชน และผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง “รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

3. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

คำถามการวิจัย

1. ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทางน้ำมากน้อยเพียงใด

2. ความต้องการจำเป็นของการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืนเป็นอย่างไร

3. รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่ง อันดามันอย่างยั่งยืนควรมีองค์ประกอบ และกระบวนการในการบริหารอย่างไร

4. รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในบริบทที่เป็นจริงได้มากน้อยเพียงใด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารภาครัฐ กลุ่มผู้บริหารสถาบันการศึกษา กลุ่มผู้บริหารชุมชน และผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 8 คน และเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ผู้บริหารภาครัฐ 2) ผู้บริหารสถาบันการศึกษา 3) ผู้บริหารชุมชน 4) ผู้บริหารสถานประกอบการ 5) นิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและกีฬา 6) มัคคุเทศก์นำเที่ยวกีฬาทางน้ำและ 7) นักท่องเที่ยวกีฬาทางน้ำ จำนวน 381 คน กลุ่มที่ 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญ

หรือผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 18 คน กลุ่มที่ 3 เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยเลือกวิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 8 คน เพื่อการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารภาครัฐ กลุ่มผู้บริหารสถาบันการศึกษา กลุ่มผู้บริหารชุมชน และผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 8 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ (Inclusive Criteria) ดังนี้ มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแตระดับปริญญาตรีขึ้นไป สมัครใจในการให้ข้อมูล สามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัยได้จนสิ้นสุดการวิจัย และเป็นบุคคลปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร หรือผู้สอน หรือวิทยากรฝึกอบรมกีฬาทางน้ำอยู่ในปัจจุบัน หรือมีประสบการณ์ด้านวิชาการ หรือด้านการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนา การท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 4 ปี

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาการบริหารกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ด้วยการใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Modified Delphi Research) ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหารภาครัฐ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ผู้บริหารชุมชนและผู้บริหารสถานประกอบการ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ (Inclusive Criteria) ในข้อ 1 เพิ่มเติมให้ครบ จำนวน 18 คน

3. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ผู้บริหารภาครัฐ 2) ผู้บริหารสถาบันการศึกษา 3) ผู้บริหารชุมชน 4) ผู้บริหารสถานประกอบการ 5) นิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและกีฬา 6) มัคคุเทศก์นำเที่ยวกีฬาทางน้ำและ 7) นักท่องเที่ยวกีฬาทางน้ำ จำนวน 381 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้

กลุ่มย่อยที่ 1 เพื่อสอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 381 คน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ (Inclusive Criteria) แยกตามกลุ่มดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารภาครัฐ มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นบุคคลปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารการท่องเที่ยวและกีฬาอยู่ในปัจจุบัน สมัครใจในการให้ข้อมูลและสามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัย ได้จนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

3.1.2 ผู้บริหารสถาบันการศึกษา มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป เป็นบุคคลปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนการท่องเที่ยวและกีฬาทางน้ำอยู่ในปัจจุบัน สมัครใจในการให้ข้อมูล และสามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัยได้จนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

3.1.3 ผู้บริหารชุมชน มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารท้องถิ่นที่มีการท่องเที่ยวหรือกีฬาทางน้ำในพื้นที่ สมัครใจในการให้ข้อมูลสามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัยได้จนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

3.1.4 ผู้บริหารสถานประกอบการ มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นบุคคลปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานประกอบการกีฬาทางน้ำ ได้แก่ กีฬาดำน้ำ กีฬาแคนูคยัค กีฬาเรือพายล่องแก่งอยู่ในปัจจุบัน สมัครใจในการให้ข้อมูล และสามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัยได้จนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

3.1.5 นิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว หรือกีฬา เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นบุคคลที่เรียน หรือฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชากีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ในหลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม หรือหลักสูตรการท่องเที่ยวและนันทนาการ หรือหลักสูตรการจัดการกีฬาอยู่ในปัจจุบัน สมัครใจในการให้ข้อมูล และสามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัยได้จนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

3.1.6 มัคคุเทศก์นำเที่ยวกีฬาทางน้ำ มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นบุคคลปฏิบัติหน้าที่มัคคุเทศก์นำเที่ยวกีฬาทางน้ำ ได้แก่ กีฬาดำน้ำ กีฬาแคนูคยัค กีฬาเรือพายล่องแก่ง

อยู่ในปัจจุบันไม่น้อยกว่า 2 ปี สมัครใจในการให้ข้อมูล และสามารถที่จะเข้าร่วมกระบวนการวิจัยได้จนสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

3.1.7 นักท่องเที่ยวกีฬาทางน้ำ เป็นบุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวในกิจกรรมด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ กีฬาดำน้ำ กีฬาแคนูคยัค กีฬาเรือพายล่องแก่ง และสมัครใจในการให้ข้อมูล

กลุ่มย่อยที่ 2 เพื่อสรุปประเด็นเนื้อหาของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำ โดยการประชุมกลุ่ม (Focus group) จำนวน 50 คน โดยเลือกวิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ในการประเมินรูปแบบ 4 องค์ประกอบ

กลุ่มย่อยที่ 3 เพื่อการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำด้านการนำไปใช้ประโยชน์ (Utility) และความเป็นไปได้ (Feasibility) จำนวน 50 คน โดยเลือกวิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ในการประเมินรูปแบบ 4 องค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร (Organizing) การวางแผน (Planning) การจัดการเรียนรู้ (Studying) และการรับรองมาตรฐาน (Accrediting)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบประเมิน 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษารูปแบบบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามต้องการจำเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับความคาดหวัง และสภาพความเป็นจริงของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

ชุดที่ 3 แบบประเมินความเห็นด้วยของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

ชุดที่ 4 แบบประเมินการพัฒนา และยืนยันผลของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

ชุดที่ 5 แบบประเมินตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างผู้เชี่ยวชาญ เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ในการจัดองค์กรด้านโครงสร้างกีฬาทางน้ำ การกำหนดบทบาทหน้าที่ การดำเนินงาน การประสานงาน กระบวนการและขั้นตอนในการบริหาร การวัดการประเมินความสำเร็จของกระบวนการบริหารเพื่อสะท้อนถึงสภาพการบริหารที่ดำเนินการในปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นในกระบวนการดำเนินงานแบบพหุภาคี บทบาทการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจเพื่อให้เกิดความร่วมมือต่อ การทำงานด้านการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และความคาดหวังต่อรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืนนำไปทดลองสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ปรับแก้ไขก่อนนำมาเก็บข้อมูล

2. เก็บข้อมูลด้วยแบบความสอบถามต้องการจำเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพความเป็นจริงของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร (Organizing) การวางแผน (Planning) การจัดการเรียนรู้ (Studying) และการรับรองมาตรฐาน (Accrediting) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการมีความคาดหวัง/สภาพที่เป็นจริงมากที่สุด

4 หมายถึง รายการความคาดหวัง/สภาพที่เป็นจริงมาก

3 หมายถึง รายการความคาดหวัง/สภาพที่เป็นจริงปานกลาง

2 หมายถึง รายการความคาดหวัง/สภาพที่เป็นจริงน้อย

1 หมายถึง รายการความคาดหวัง/สภาพที่เป็นจริงน้อยที่สุด

3. เก็บข้อมูลด้วยแบบประเมินความเห็นด้วยของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร (Organizing) การวางแผน (Planning) การจัดการเรียนรู้ (Studying) และการรับรองมาตรฐาน (Accrediting) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. เก็บข้อมูลด้วยด้วยแบบประเมินการพัฒนาและยืนยันผลของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร (Organizing) การวางแผน (Planning) การจัดการเรียนรู้ (Studying) และการรับรองมาตรฐาน (Accrediting) ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านมาตรฐานด้านถูกต้อง (Accuracy Standard) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความถูกต้องมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความถูกต้องมาก

3 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความถูกต้องปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความถูกต้องน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความถูกต้องน้อยที่สุด

4.2 ด้านมาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standard) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินดังกล่าวมีความถูกต้องน้อยที่สุด

5. เก็บข้อมูลด้วยด้วยแบบประเมินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร (Organizing) การวางแผน (Planning) การจัดการเรียนรู้ (Studying) และการรับรองมาตรฐาน (Accrediting) ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ การนำไปใช้ประโยชน์ (Utility) และความเป็นไปได้ (Feasibility) โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้มาก

3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้น้อย

1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความต้องการจำเป็นด้วยวิธีการวิเคราะห์ PNI Modified (Modified Priority Needs Index) โดยใช้สูตร ดังนี้

ความต้องการจำเป็น (PNI Modified) = $\frac{\text{สภาพการที่คาดหวัง (I)} - \text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}{\text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}$

3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความเห็นด้วยของรูปแบบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective congruence)

4. วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมรูปแบบด้วยการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ข้อที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ ไม่เกิน 1.50

5. วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความเป็นประโยชน์ (Utility) และความเป็นไปได้ (Feasibility) ของรูปแบบด้วยการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ข้อที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50

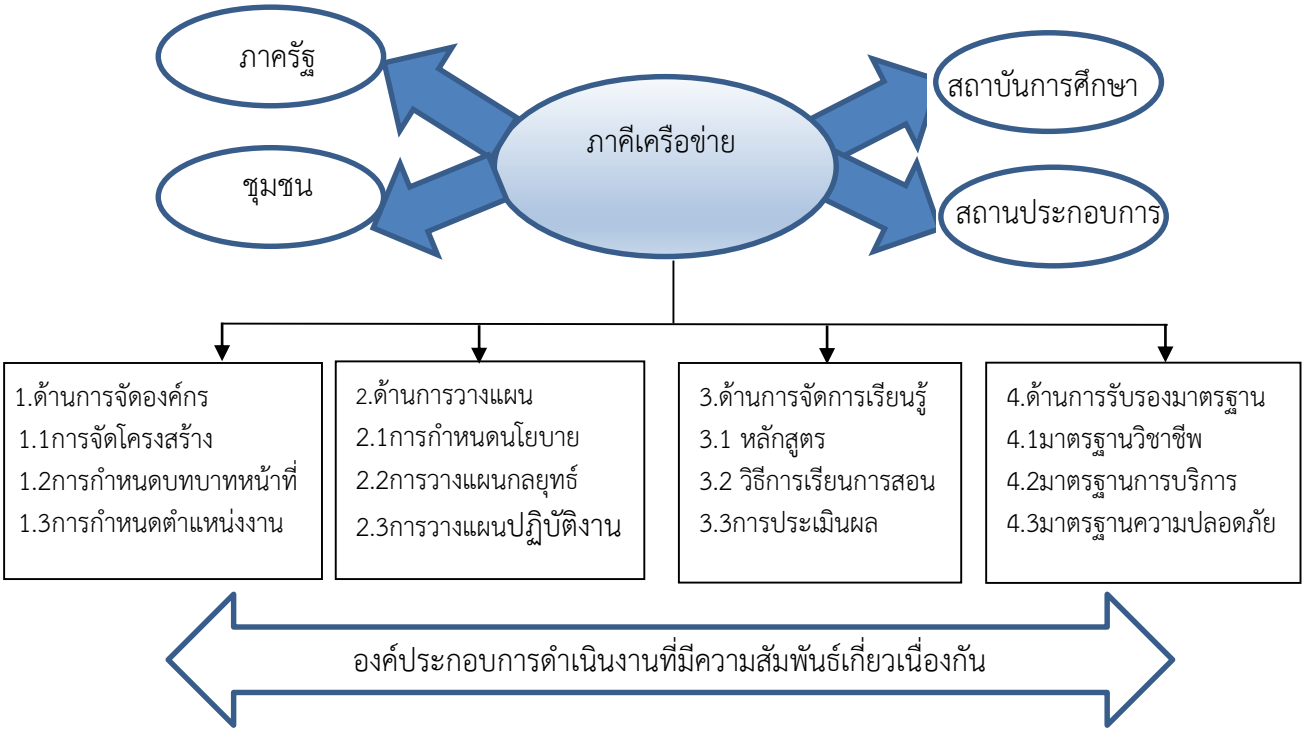
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction) และข้อมูลแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ซึ่งสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

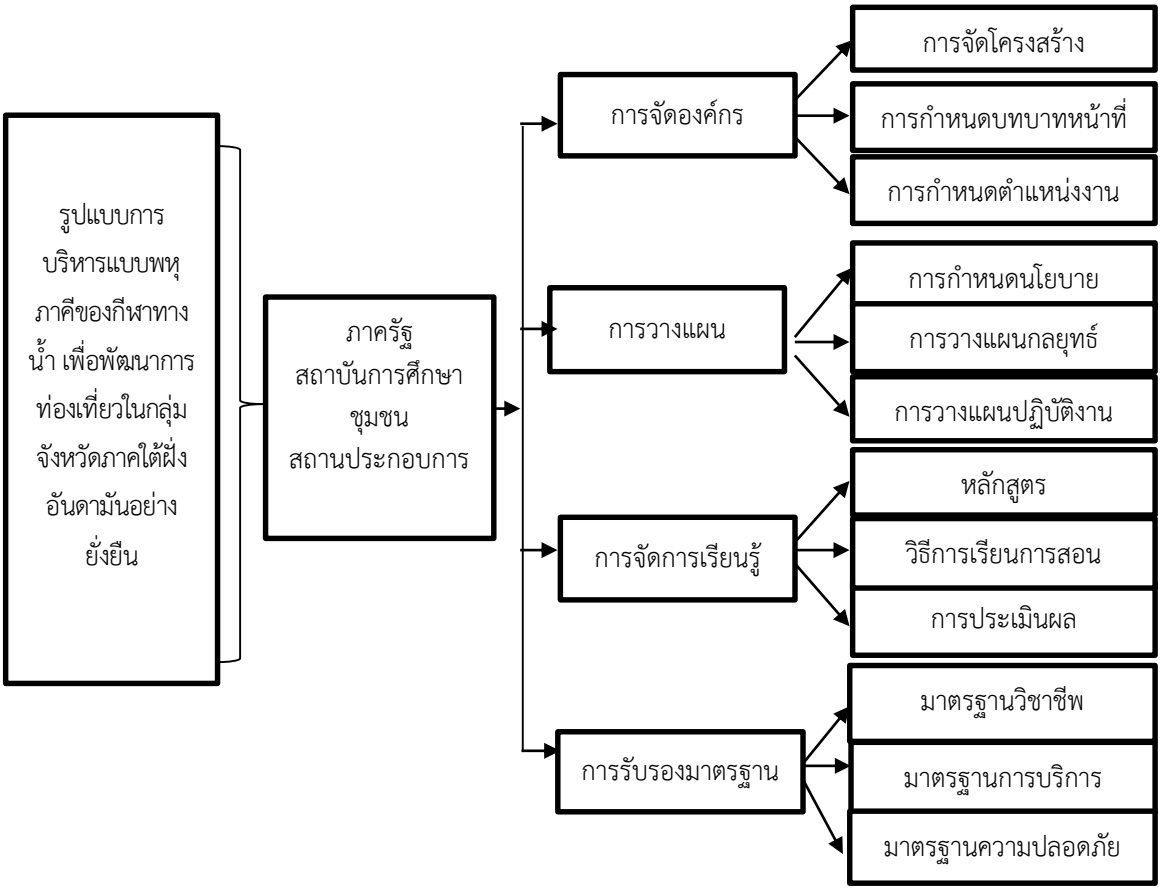
1. การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นด้านการบริหารของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน พบว่า ด้านสภาพทั่วไปของกีฬาทางน้ำ พบว่ากีฬาดำน้ำพื้นที่ดำน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การดำน้ำตื้น และการดำน้ำลึก สำหรับกีฬาแคนูคยัค ปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากขึ้น ส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวชมธรรมชาติ ภูเขา โพรงถ้ำแหล่งโบราณคดี ส่วนกีฬาเรือพายล่องแก่งมีน้อยที่ได้รับความสนใจของนักท่องเที่ยว คือ บริเวณน้ำตกโตนปริวรรต การพายเรือล่องป่าโกงกาง จังหวัดกระบี่ ส่วนด้านปัญหาของกีฬาทางน้ำเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกีฬาดำน้ำมีการนำเรือเข้าไปยังพื้นที่ควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งตลอดจนปัญหาจำนวนนักท่องเที่ยวที่เกินขีดความสามารถในการรองรับ ด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักนักท่องเที่ยว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลกที่ก่อให้เกิดปะการังฟอกขาวบริเวณเกาะพีพีเป็นสถานที่พบปัญหามากที่สุดในธุรกิจดำน้ำเพราะปริมาณการใช้งานในพื้นที่สูงทำให้ปะการังได้รับความเสื่อมโทรมลงค่อนข้างมาก โดยเฉพาะปะการังน้ำตื้นและความต้องการจำเป็นร่างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 ร่างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคี
ของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) และด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) ในการจัดองค์กร ด้านการจัดโครงสร้าง คือ มีการกำหนดฝ่าย/แผนกที่มีความชัดเจน การกำหนดบทบาทหน้าที่ คือ ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและการกำหนดตำแหน่งงาน คือ มีคุณวุฒิทางการศึกษาสอดคล้องกับตำแหน่งงาน ด้านการวางแผน การกำหนดนโยบาย คือ สร้างคนที่เกี่ยวข้องให้มีความเชี่ยวชาญด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว การวางแผนกลยุทธ์ คือ จัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายนอกและภายในเข้าทำงานด้านกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาท่องเที่ยว และการวางแผนการปฏิบัติงาน คือ สร้างเครือข่ายวิชาการ (Academic Network) ทั้งในและต่างประเทศ ด้านการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร คือ หลักสูตรมีการพิจารณารับรองมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิธีการเรียนการสอน คือ มีเนื้อหาวิชาขั้นตอนในการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสัมพันธ์กันและการประเมินผล มีการประเมินผลด้านสมรรถภาพ ความประพฤติตนที่เหมาะสมตามหลักวิชาชีพ และด้านการรับรองมาตรฐาน มาตรฐานวิชาชีพ คือ ถ่ายทอดความรู้และสร้างองค์ความรู้ ด้านการนำเที่ยวกีฬาทางน้ำได้ดี มาตรฐานการบริการ คือ ให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสและมีความเต็มใจและมาตรฐานความปลอดภัย คือ ทดสอบและตรวจสอบเพื่อรับรองมาตรฐานอุปกรณ์กีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวได้

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน ให้ความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) และความเป็นไปได้ (Feasibility) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแต่ละภาคีเครือข่าย จำนวน 50 คน พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น สามารถที่จะนำไปใช้ได้จริงมีผลสรุป ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบที่ 2 รูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปรายผลดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นรูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน พบว่า ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชานิตย์ ธนธรรมพานนท์ (Nachanit Tanatampanon, 2013) ได้กล่าวว่า สภาพและปัญหาการบริหารจัดการศูนย์กีฬาเพื่อความเป็นเลิศสถาบันการพลศึกษา ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการนำ และด้านการควบคุมและแนวทางการแก้ปัญหาศูนย์กีฬาเพื่อความเป็นเลิศสถาบันการพลศึกษา ให้มีการวางแผนเป็นระยะให้สอดคล้องกับระยะเวลาการปฏิบัติงาน จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำระบบสารสนเทศให้ทันสมัย อีกทั้งให้ทำความร่วมมือกับบุคลากรองค์กรต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสราวุฒิ พงษ์พิพัฒน์ และคณะ (Sarawut Phongphiphat et al., 2017) ที่พบข้อจำกัดสำหรับการจัดองค์กร และระบบงานว่าการมอบหมายงานเป็นไปตามโครงสร้างขององค์กร ยังไม่ครอบคลุมถึงอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณ ผู้บริหารมีกระบวนการในการตัดสินใจโดยยึดเอาหลักเกณฑ์ขององค์กรเป็นสำคัญ แต่พบอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจที่ต้องใช้อำนาจของคณะกรรมการทำให้เกิดความล่าช้า และปัญหาในการคัดเลือกบุคลากรที่ไม่ได้มาตามระบบ ส่วนด้านการควบคุมงานผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการติดตามงาน มีกระบวนการในการวัดผลการปฏิบัติงาน ทั้งก่อนปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงานและหลังการปฏิบัติงาน แต่ยังไม่มีความเสมอภาคในการประเมิน นอกจากนี้ยัง

สอดคล้องกับวิจัยของแอน มหาฆีตะ และนภัสวรรณ เจริญชัยภินันท์ (Ann mahakeeta and Napasawan Jaroenchaiphinan, 2019) ซึ่งพบว่า สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการองค์กรกีฬาในส่วนภูมิภาคของประเทศไทย มีสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนากีฬาส่วนภูมิภาคในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากีฬาชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ ส่วนปัญหาที่พบในการบริหารจัดการองค์กรกีฬา ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในองค์กร เช่น บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานด้านการประสานงานภายในองค์กรและระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษารูปแบบการบริหารแบบพหุภาคีของกีฬาทางน้ำเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันอย่างยั่งยืน พบว่า ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดองค์กร มีการจัดโครงสร้างองค์กร โดยคณะกรรมการการบริหารควรมีหลายภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ ของกาญชาญ รังสีวรรธนะ (Kanchan Rangsiwantana, 2017) ที่ศึกษาการจัดการสนามกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การออกแบบโครงสร้างการปฏิบัติงาน ด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการกำหนดกฎระเบียบในการทำงานและงานวิจัยของ ทินกร ชอัมพงษ์ และคณะ (Tinakorn Chaamphong et al., 2017) อธิบายด้านการจัดองค์กรในการบริหารงานกีฬาแบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยราชภัฏว่า ในการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาในการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่กลุ่มงานกีฬาและนันทนาการ โดยบุคลากรต้องมีคุณภาพและมาตรฐานมีความที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งและคุณวุฒิเพื่อผลักดันหรือขับเคลื่อนการบริหารงานของบุคลากรตามตำแหน่งงานให้ตรงกับคุณวุฒิทางการศึกษา 2) ด้านการวางแผนมีการกำหนดนโยบายต้องสร้างคนที่เกี่ยวข้องให้มีความเชี่ยวชาญด้านกีฬาทางน้ำเพื่อ การท่องเที่ยว ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจครอบคลุมกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวสอดคล้องงานวิจัย ศรัณย์ เจียระนัย และคณะ (Saran Jianranai et al., 2010) พบว่า การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีการกำหนดนโยบาย หรือทิศทาง หรือยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดี มีการให้นโยบายหรือทิศทาง ที่แสดงให้เห็นความสำคัญของการบริหารนโยบายหรือทิศทาง หรือยุทธศาสตร์ให้ทราบทั่วกันทั้งการวางแผนกลยุทธ์ ด้วยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายนอกและภายใน เข้าทำงานพัฒนาคุณภาพนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสินด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวชาวไทยสู่ระดับนานาชาติ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑิรา ชุนลิ้ม และอุษณีษ์ เสวกวัชรี (Monthira Chunlim and Usanee Sawekwatcharee, 2018)

จากการศึกษาการพัฒนากีฬาของมหาวิทยาลัยเอกชน มีกลยุทธ์มุ่งเน้นการพัฒนากีฬาเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญ ด้านวิชาการ การพัฒนากีฬาในมหาวิทยาลัย โดยใช้กีฬาสร้างศักยภาพของบุคลากรทุกสายงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพก่อนการนำไปปฏิบัติกับสร้างเครือข่ายวิชาการ (Academic Network) ทั้งในและต่างประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนบุคลากรและความร่วมมือต่างๆ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร วิธีการเรียนการสอนและการปฏิบัติทักษะของปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวเรศ ภักดีจิตร (Yaowaret Phakdeejit, 2014) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในศตวรรษที่ 21 พบว่า เนื้อหาความรู้ที่ได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรมเหมาะกับรายวิชา ที่เน้นปฏิบัติหรือเน้นการฝึกทักษะสามารถใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยฝึกให้มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณและยังสอดคล้องกับวิลเลี่ยม (Williams, 2003) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Recreation educator and practitioners opinions regarding program accreditation and certification พบว่า ระดับความสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับการมีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา ระดับการมีความเข้าใจในหลักการและระดับการมีความสามารถในการนำไปปฏิบัติ ที่มีรูปแบบการรับรองความสามารถที่แตกต่าง

จากวิชาชีพอื่นการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ 4) ด้านการรับรองมาตรฐาน มาตรฐานวิชาชีพ มีถ่ายทอดความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้านการนำเที่ยวกีฬาทางน้ำได้ดี ความสามารถมีสมรรถภาพทางกายด้านกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวที่ดีและปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและบทบาทหน้าที่ของอาชีพกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลเลี่ยม (Williams, 2003) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Recreation educator and practitioners opinions regarding program accreditation and certification พบว่ามาตรฐานวิชาชีพเป็นเครื่องบ่งบอกถึงความมีคุณภาพและความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการให้คำแนะนำตามคุณภาพแห่งวิชาชีพนั้น ๆ สามารถแบ่งได้เป็นสองมาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านปฏิบัติการและมาตรฐานด้านการเข้าสู่วิชาชีพสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dolnicar and Fluker (2003) ได้ทำการศึกษารูปแบบและตลาดของการท่องเที่ยวเชิงกีฬากระดานโต้คลื่นพบว่า ลักษณะนิสัยในการเดินทางท่องเที่ยวโดยได้ทำการประเมินตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬากระดานโต้ควรระเบียบกฎเกณฑ์ของของทัวร์กระดานโต้คลื่นที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในอนาคตอีกด้วย ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการจัดการตลาดที่เหมาะสมและการดำเนินกิจกรรมที่สัมพันธ์กันมีผลต่อการพัฒนาและขยายตัวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา นอกจากนี้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้จัดทำแบบประเมินคุณภาพด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ มาตรฐานกิจกรรมล่องแก่ง มาตรฐานกิจกรรมแคนูคยัค มาตรฐานกิจกรรมดำน้ำ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1.1 ด้านการจัดองค์กร การจัดตั้งองค์กรที่การกำหนดหน้าที่และตำแหน่งงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถของบุคลากรรับผิดชอบที่ชัดเจน บนพื้นฐานของการประสานงานและสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐ องค์กรชุมชน สถานประกอบการ และสถานบันการศึกษา เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปด้วยกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่เกิดความขัดแย้งซึ่งกันและกันในระหว่างองค์กร โดยในกระบวนการจัดโครงสร้างขององค์กรนั้น อาจดำเนินการได้ในลักษณะของการจัดเป็นองค์กรพิเศษที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง หรือดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการร่วม โดยให้หน่วยงานแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานตนเองตามมติร่วมกันของคณะกรรมการบริหาร

1.2 ด้านการวางแผน การจัดทำวิสัยทัศน์นโยบายต้องพัฒนาคนที่เกี่ยวข้องให้มีความเชี่ยวชาญด้านกีฬาทางน้ำ เพื่อการท่องเที่ยวและพันธกิจครอบคลุมนำไปสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายนอกและภายในเข้าทำงานการปฏิบัติงานเพื่อสร้างศักยภาพของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพด้านความรู้ ประสบการณ์ และโอกาสความก้าวหน้าให้บุคลากร

1.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ การจัดหลักสูตรต้องให้ความสำคัญด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรมีมาตรฐานองค์กรวิชาชีพหรือมาตรฐานสากล และได้รับรองมาตรฐานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิธีการเรียนการสอนมีเหมาะสมและทันสมัย มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ มีการประเมินผลด้านสมรรถภาพ และความประพฤติตนที่เหมาะสมตามหลักวิชาชีพและในใช้เทคโนโลยีและวิทยุการสื่อสารมาประยุกต์ใช้

1.4 ด้านการรับรองมาตรฐาน ต้องยึดหลักปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและบทบาทหน้าที่ของอาชีพกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ควรเป็น One stop service และให้บริการด้วยจิตสาธารณะ ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความเต็มใจกับการใช้เทคโนโลยีได้ดีและรวดเร็วในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ด้านความปลอดภัย ต้องทดสอบประเมินมาตรฐานและตรวจสอบอุปกรณ์กีฬาทางน้ำเพื่อขอการรับรองมาตรฐานตลอดจนมีการฝึกทบทวน และทดสอบประเมินมาตรฐานขอรับรองใบประกอบวิชาชีพกีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการรูปแบบนี้ไปดำเนินการ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรกีฬาทางน้ำชาวไทยให้เกิดประโยชน์ประเทศไทยมากที่สุด

2.2 หากนำรูปแบบนี้ไปใช้ จะทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคและรูปแบบในดำเนินการประกอบธุรกิจกีฬาทางน้ำบางชนิดในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาความเหมาะเชิงพื้นที่ในการจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบ เพื่อประเมินความสำเร็จด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนากีฬาทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวทางน้ำและชายฝั่งทะเลให้สอดคล้องกระแสความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

References

Andaman Coast Group. (2016). *Development Plan for the Southern Provinces of the Andaman Coast 2016. Phuket***.** Retrieved 2 January 2017, from http://www.andamanislandgroup.com/

Ann Mahakeeta and Napasawan Jaroenchaiphinan. (2019). Study of guidelines for reforming sports organizations in the regional region of Thailand. *Academic Journals Srisaket Rajaphat University. 13*(1), 32-40.

Dolnicar Sara and Fluker Martin. (2003). Behavioural market segments among surf tourist : investigating past destination choice. *Journal of Sport Tourism***,** *8*(3), 186-196.

Kanchan Rangsiwantana. (2017). Stadium management of the local administration in Thailand. *Journal of Management Art*, *1*(1), 1-10.

Monthira Chunlim and Usanee Sawekwatcharee. (2018). The use of sports as a marketing strategy and sports development model of privat university. *Panyapiwat Journal, 10* Special Issue, 83-96.

Nachanit Tanatampanon. (2013). *Guidelines for solving problems of managing sports centers for excellence, Institute of Physical Education.* (Master's thesis). Burapha University.

Saran Jianranai et al., (2010). The participatory management model of the Institute of Physical Education to lead the National Sports University. *Journal of Education Faculty of Education Srinakharinwirot University, 17*(2), 135-151.

Sarawut Phongphiphat et al., (2017). The study of problems in the management of sports centers and sports science centers in University. *Science education Chiang Mai University, 1*(2), 52-60.

Tinakorn Chaamphong et al., (2017). The study of sports management style elements of Rajabhat University*. Maha Chula Academic Journal,* 5 (special edition), 264-281.

Yaowaret Phakdeejit. (2014). *Proactive Learning Management Model in the 21st Century.* Retrieved 20 June 2019, from http://edu.Nsru.ac.th./2011/qass/?view=research.php.

Williams. (2003). *Recreation educator and practitioners opinions regarding program accreditation and certification***.** (Doctoral dissertation). University of Arkansas.

Received : 11 July, 2019
Revised : 14 September, 2019
Accepted : 18 September, 2019